

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА МЕДИЧНА ШКОЛА»

КАФЕДРА МЕДИКО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

**Перелік теоретичних питань до підсумкового контролю
ДЛЯ СТУДЕНТІВ 3 КУРСУ, V СЕМЕСТР
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 222 «МЕДИЦИНА»
ДИСЦИПЛІНА
ГІГІЄНА ТА ЕКОЛОГІЯ**

**Розділ 2 «Спеціальні питання гігієни та екології»
(форма контролю – залік)**

1. Методики знешкодження та утилізації промислових і радіоактивних відходів. Гігієнічні вимоги до місць та видів поховання померлих. Гігієнічна характеристика кремації.
2. Робота і праця, визначення понять, соціально-гігієнічне значення праці. Фізіологія праці, шкідливі фактори трудового процесу. Зміни фізіологічних процесів в організмі людини під час виконання роботи та їх фізіолого-гігієнічна оцінка.
3. Втома та перевтома, заходи попередження перевтоми.
4. Поняття про професійні шкідливості та професійні захворювання, їх класифікація.
5. Захворювання, пов'язані з високим рівнем нервово-психічного напруження, інтенсифікацією виробничих процесів.
6. Організація робочого місця. Монотонність праці, її профілактика. Вимушене положення тіла, напруження окремих органів і систем та профілактика захворювань, пов'язаних з ними. Поняття про важкість та напруженість праці. Ергономіка.
7. Гігієнічні вимоги до режиму праці. Санітарне законодавство про охорону праці. (КЗпП України). Питання біоетики та біобезпеки в гігієні праці.
8. Шкідливі та небезпечні фактори умов праці та виробничого середовища. Вплив фізичних факторів виробничого середовища (шум, вібрація, високочастотні електромагнітні коливання тощо) на здоров'я працюючих.
9. «Шумова» хвороба та її профілактика. Вібраційна хвороба та її профілактика.
10. Виробничий мікроклімат, фактори, що його зумовлюють, вплив несприятливого мікроклімату на здоров'я працюючих, профілактичні заходи.
11. Особливості гігієни праці при зниженому та підвищеному атмосферному тиску. Висотна, гірська, декомпресійна, кесонна хвороби, їх профілактика.
12. Методика визначення запиленості, хімічних забруднень виробничого середовища.
13. Хімічні фактори виробничого середовища. Канцерогенні, мутагенні, алергенні чинники у виробництві, профілактика їх шкідливого впливу.
14. Виробничий пил, його класифікація, профілактика шкідливої дії. Виробнича токсикологія. Комплексна, комбінована, поєднана дія виробничих шкідливостей.
15. Біологічні фактори у виробництві, профілактика їх несприятливої дії.
16. Гігієнічні вимоги до опалення, вентиляції та освітлення виробничих приміщень. Методи і засоби профілактики виробничого травматизму. Питання біоетики та біобезпеки в профілактиці дії шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища.
17. Професійні отруєння та їх профілактика.
18. Гігієна праці в основних галузях промислового та сільськогосподарського виробництва, жінок та підлітків, осіб похилого віку та інвалідів.

19. Засоби індивідуального захисту від шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища (захист тіла, зору, слуху, органів дихання).
20. Чинники навколишнього середовища та соціальні умови життя, що впливають на процеси формування здоров'я дітей і підлітків.
21. Загальні закономірності росту і розвитку дитячого та підліткового організму. Критерії оцінки та показники здоров'я дітей і підлітків. Методика комплексної оцінки стану здоров'я дітей і підлітків. Особливості розподілу дітей і підлітків за групами здоров'я.
22. Основні показники фізичного розвитку. Правила антропометрії. Вимоги до таблиць регіональних стандартів фізичного розвитку. Поняття про біологічний та календарний вік. Показники рівня біологічного розвитку дітей і підлітків. Сучасні уявлення про епохальну та внутрішньовікову акселерацію і децелерацію (ретардацію).
23. Методи оцінки фізичного розвитку дітей і підлітків (метод сигмальних відхилень, оцінка за шкалами регресії, комплексний та центильний методи). Методи оцінки стану здоров'я та фізичного розвитку організованих дитячих колективів.
24. Задачі лікаря щодо організації та проведення оздоровчих заходів в дитячих колективах (школах, гімназіях, ліцеях, коледжах, інтернатах, ПТУ, дитячих будинках, дошкільних закладах, таборах праці та відпочинку, позашкільних закладах).
25. Система управління станом здоров'я дітей і підлітків. Роль сімейного лікаря у формуванні сприятливих гігієнічних умов виховання та навчання дитини.
26. Чинники та умови навколишнього середовища і навчально-виховного процесу, що впливають на здоров'я дітей і підлітків. Зрушення у стані здоров'я та захворювання, які зумовлені дією чинників навколишнього середовища та умов перебування учнів у навчальних закладах.
27. Гігієнічні вимоги до земельної ділянки, будівлі та групової секції дитячого дошкільного закладу. Принцип групової ізоляції та його значення.
28. Гігієнічні вимоги до земельної ділянки і будівлі загальноосвітнього навчального закладу. Принцип функціонального зонування та його значення. Гігієнічні вимоги до планування, улаштування, обладнання, мікроклімату, вентиляції, освітлення та санітарно-технічного благоустрою основних приміщень навчальних закладів.
29. Гігієнічні вимоги до навчальних меблів та їх фізіологічне обґрунтування. Правила маркування парт, інших навчальних меблів та розсаджування учнів. Гігієнічні вимоги до розміщення навчальних меблів у шкільному класі.
30. Основні профілактичні заходи щодо покращання санітарно-гігієнічних умов перебування учнів у сучасних навчальних закладах.
31. Анатомо-фізіологічні та психофізіологічні особливості організму дітей і підлітків різних вікових та статевих груп. Медичні, фізіологічні та психолого-педагогічні критерії оцінки рівня розвитку дитини. Методи вивчення вікових психофізіологічних особливостей організму дітей і підлітків. Зрушення у стані здоров'я і захворювання, що зумовлені нераціональною організацією навчально-виховного процесу.
32. Поняття про шкільну зрілість. Гігієнічні основи та методика визначення функціональної готовності дитини до навчання у школі.
33. Поняття про режим дня та основні режимні елементи. Особливості гігієнічного нормування добової діяльності учнів. Гігієнічні принципи складання та оцінки режиму дня дітей і підлітків різних вікових груп.
34. Гігієнічні вимоги до організації навчально-виховного процесу у сучасних загальноосвітніх закладах. Гігієнічні вимоги до розкладу занять у школі та методика його оцінки. Гігієнічні вимоги до організації і методики проведення уроку. Особливості навчання дітей шестирічного віку.
35. Гігієнічні вимоги до шкільних підручників та навчальних посібників.
36. Особливості навчально-виховного процесу в інноваційних закладах освіти (гімназії, ліцеї, коледжі тощо), спеціалізованих школах, дитячих санаторіях та оздоровчих установах.
37. Гігієнічні вимоги до організації позашкільної діяльності та вільного часу учнів.

38. Гігієнічні принципи раціональної організації фізичного виховання дітей і підлітків. Види, засоби та форми фізичної культури в сучасних навчальних закладах.
39. Поняття про рухову активність. Методи кількісного вимірювання та гігієнічної оцінки рухової активності. Профілактика гіпокінезії. Фізіолого-гігієнічні основи оцінки уроку фізичної культури. Гігієнічні вимоги до місць проведення занять з фізичного виховання.
40. Лікарський контроль за організацією занять фізичною культурою та гігієнічні аспекти медичного забезпечення фізичного виховання дітей і підлітків. Фізіологогігієнічні основи загартовування організму дітей і підлітків. Основні види, принципи та способи організації загартовування.
41. Гігієнічні принципи раціональної організації трудового та політехнічного навчання дітей і підлітків. Фізіолого-гігієнічні основи проведення контролю за трудовим навчанням школярів. Гігієнічні вимоги до змісту, режиму і умов організації та проведення трудового навчання в умовах різних типів сучасних навчальних закладів.
42. Професійна орієнтація як гігієнічна проблема. Професіографія. Сучасна система професійної орієнтації, її функції та провідні складові частини. Наукові основи проведення лікарсько-професійної консультації. Поняття про професійний відбір. Методики прогнозування професійної успішності.
43. Гігієнічні принципи лікарняного будівництва та створення оптимальних умов для перебування хворих і роботи медичного персоналу. Санітарна експертиза проектів будівництва лікувально-профілактичних закладів.
44. Гігієнічні принципи лікарняного будівництва. Гігієнічні вимоги до земельної ділянки і будівель лікарні.
45. Гігієнічні аспекти організації праці лікарів. Профілактика професійно-зумовлених захворювань лікарів різних спеціальностей.
46. Гігієнічні вимоги до палатної секції та лікарняної палати. Методики вивчення мікрокліматичних умов та ефективності вентиляції в палаті. Показники якості повітря в палаті.
47. Гігієнічні вимоги до улаштування, обладнання та експлуатації приймального відділення лікарні. Особливості організації прийому хворих до інфекційних відділень лікарень. Санітарно-протиепідемічний режим.
48. Гігієнічні вимоги до улаштування, обладнання та експлуатації терапевтичного відділення. Санітарно-протиепідемічний режим.
49. Гігієнічні вимоги до улаштування, обладнання та експлуатації хірургічного відділення лікарні. Санітарно-протиепідемічний режим.
50. Гігієнічні вимоги до улаштування, обладнання та експлуатації акушерськогінекологічного відділення та пологового будинку. Санітарно-протиепідемічний режим.
51. Гігієнічні вимоги до улаштування, обладнання та експлуатації дитячого відділення лікарні. Санітарно-протиепідемічний режим.
52. Гігієнічні вимоги до улаштування, обладнання та експлуатації інфекційного відділення лікарні. Профілактика внутрішньолікарняних інфекцій. Санітарно-протиепідемічний режим.
53. Гігієнічні вимоги до улаштування, обладнання та експлуатації рентгенологічного відділення лікарні. Санітарно-дозиметричний контроль. Методика визначення необхідного протирадіаційного захисту.
54. Гігієнічні вимоги до улаштування, обладнання та експлуатації радіологічного відділення лікарні. Санітарно-дозиметричний контроль. Гігієнічна оцінка ефективності протирадіаційного захисту.
55. Знешкодження та знезараження стічних вод лікарні та здоров'я населення (основні принципи знешкодження та знезараження стічних вод при наявності та при відсутності централізованих каналізаційних систем, локальні очисні споруди сільських лікарень та окремо розміщених оздоровчих закладів).

56. Гігієнічна характеристика іонізуючого випромінювання (фізичні властивості, біологічна дія, види доз, прилади та одиниці вимірювання, патологія). Гігієнічні принципи радіаційного контролю. Норми радіаційної безпеки.
57. Гігієнічна характеристика факторів, які визначають характер і важкість променевих ушкоджень. Кількісні та якісні характеристики радіонуклідів та іонізуючих випромінювань. Гігієнічні принципи радіаційного контролю.
58. Гігієнічні основи протирадіаційного захисту у медицині, промислових та побутових умовах. Методика оцінки радіаційного фону місцевості. Основні санітарні правила роботи з радіоактивними речовинами.
59. Методика вивчення впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення: вибір зон спостереження, оцінка ступеню забруднення довкілля, визначення інтегрального індексу здоров'я.
60. Профілактика захворювань серед цивільного населення та військовослужбовців, робота яких пов'язана з впливом шуму.
61. Профілактика захворювань серед цивільного населення та військовослужбовців, робота яких пов'язана з впливом вібрації.
62. Профілактика пилової патології в умовах цивільної і військової праці.
63. Гігієнічні принципи організації польового водопостачання. Задачі і обов'язки служб, що приймають участь в організації польового водопостачання при надзвичайних ситуаціях.
64. Гігієнічні вимоги до улаштування, обладнання та експлуатації пунктів водопостачання та водорозбору. Санітарний нагляд за водопостачанням цивільних формувань та потерпілого населення в умовах надзвичайних ситуаціях.
65. Організація харчування у польових умовах. Гігієнічні вимоги до улаштування, обладнання та експлуатації польового пункту харчування.
66. Гігієнічна характеристика раціонів виживання. Способи захисту продовольства від зараження радіоактивними та отруйними речовинами, методи дезактивації та знешкодження.
67. Гігієнічні основи здорового способу життя. Фактори ризику та їх профілактика. Поняття про комбіновану, комплексну та поєднану дію чинників навколишнього середовища на здоров'я людини.
68. Гігієнічні аспекти медичної біоритмології. Основи психогігієни та сихопротифілатитки.
69. Гігієнічні принципи загартовування. Гігієнічна характеристика лазень і їх роль у збереженні здоров'я та профілактиці захворювань.
70. Гігієнічні вимоги до одягу, взуття та предметів побуту. Гігієнічна оцінка лікарняного одягу.

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри
МЕДИКО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН,
протокол № 1 від «25» 08 2021 р.

Завідувач кафедри, д.б.н., доцент М.Р. Верголяс

Київ – 2021